

नेपाल आयल निगम लिमिटेड

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

स्तर : अधिकृत, **सेवा :** अप्राविधिक, **समूह :** प्रशासन, **तह :** ९, **पद :** उप निर्देशक (प्रशासन)

यस पाठ्यक्रमलाई निम्नानुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क : २००

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना

प्रथम चरण - लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंकभार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	विकास र व्यवस्थापन	विषयगत	५	५ प्रश्न × १५ = ७५ अंक	३ घण्टा	१००	४०
		समस्या समाधान (विषयगत)	१	१ प्रश्न × २५ = २५ अंक			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	विषयगत	५	५ प्रश्न × १५ = ७५ अंक	३ घण्टा	१००	४०
		समस्या समाधान (विषयगत)	१	१ प्रश्न × २५ = २५ अंक			

द्वितीय चरण - अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको भाषा, नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै मितिमा हुनेछ।
- परीक्षार्थीले प्रथम पत्रको प्रत्येक खण्डको र द्वितीय पत्रको प्रत्येक प्रश्नको उत्तर छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ र सम्भव भएसम्म एकै प्रकृतिको विषयबाट एउटै मात्र प्रश्न सोधिनेछ। तर समस्या समाधान सम्बन्धी प्रश्न जुनसुकै खण्ड वा एकाईबाट सोधन सकिनेछ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छानौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति : २०७४ असोज २२ गते देखि

प्रथम पत्र : विकास र व्यवस्थापन ($\hat{1} १५=७५$ अंक + $\hat{1} २५=२५$ अंक)

खण्ड क - योजनाबद्ध विकास ($\hat{1} १५=१५$ अंक)

१. नेपालमा योजनाबद्ध विकासको उपलब्धि, समस्या र चुनौतिहरू
२. नेपालमा विकास आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
३. बजेटको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
४. विश्वव्यापीकरण र आर्थिक उदारीकरण (Globalization & Economic Liberalization)
५. प्रभावकारी सार्वजनिक सेवा र ग्राहक सम्पर्क व्यवस्थापन (Customer Relations Management)
६. रणनीतिक योजना (Strategic Planning)
७. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System)
८. परियोजना चक्र (Project cycle)
९. कार्य शर्त (Terms of Reference)
१०. व्यवसायिक योजना (Business Plan)
११. परियोजना प्रस्ताव (Project Proposal)

खण्ड ख - विकासका आयामहरू : ($\hat{1} १५=१५$ अंक)

१. दीगो विकास
२. समावेशी विकास
३. गरीवी निवारण
४. गैद्ध सरकारी क्षेत्र र विकास
५. लैङ्गिक मूल प्रवाहिकरण
६. जैविक विविधता र जलवायु परिवर्तन
७. नेपालमा बैदेशिक सहायताको आवश्यकता, उपयोग, उपलब्धि र चुनौति
८. नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा देखिएका समस्या, चुनौति र सुधार
९. नेपालमा सार्वजनिक-निजी साझेदारीको औचित्यता, आवश्यकता र सो सम्बन्धमा रहेका समस्या, चुनौति र सुधार
१०. नेपालमा बैदेशिक लगानीको आवश्यकता तथा समस्या, चुनौतीहरू र सुधार

खण्ड ग - नीति तथा व्यवस्थापन ($\hat{1} १५=३०$ अंक)

१. नेपाल सरकारका प्रमुख नीतिहरू :
  - सार्वजनिक-निजी साझेदारी नीति, २०७२
  - विकास सहायता नीति, २०७९
  - वाणिज्य नीति, २०७२
  - आपूर्ति नीति, २०६९
  - औद्योगिक नीति, २०६७
  - मौद्रिक तथा वित्तीय नीति
२. व्यवस्थापनका सिद्धान्त, कार्य र नेपालमा यसको कार्यान्वयनको अवस्था
३. व्यवस्थापन नियन्त्रणका आधारभूत पक्षहरू
४. नेतृत्वको अवधारणा, भूमिका, शैली र उपागम
५. निर्णय निर्माणको प्रकृया, ढाँचा र उपागम

६. संचार, संचारको बुझाई, संचार प्रकृयामा सुधार, सूचना र संचार प्रविधि
७. वार्ताको अवधारणा, सीप र रणनीति
८. व्यवस्थापनका आयामहरू :

  - द्रुन्दू व्यवस्थापन
  - तनाव व्यवस्थापन
  - परिवर्तन व्यवस्थापन
  - संकट व्यवस्थापन
  - समय व्यवस्थापन
  - प्रतिस्पर्धा व्यवस्थापन

९. बजार व्यवस्थापनका आधारभूत पक्ष

खण्ड ८ - सुशासन र समावेशीता (११ १५=१५ अंक)

१. नेपालमा संघीय शासन प्रणालीको अवधारणा र महत्व ।
२. सूचनाको हक र पारदर्शिता ।
३. सुशासन, कानूनको शासन, पारदर्शिता, नैतिकता, उत्तरदायित्व र व्यावसायिकता ।
४. विद्युतीय शासकीय प्रणाली (E-Governance)
५. नागरिक वडापत्र ।
६. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सीमा र सम्बन्ध ।
७. कम विकसित तथा भूपरिवेष्ठि राष्ट्रको अधिकार ।
८. सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नेपाल सरकारका नीति तथा कार्यक्रम ।
९. समानुपातिक समावेशीकरणका विविध पक्षहरू ।

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी ($5 \times 15 = 75$ अंक + $5 \times 25 = 25$ अंक)

१. नेपालमा सबैधानिक विकासक्रम र नेपालको सर्विधान
२. व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका वीचको अन्तरसम्बन्ध
३. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र विश्लेषण
४. सार्वजनिक संस्थानको आवश्यकता, उद्देश्य, गठन, संचालन तथा व्यवस्थापन, अर्थतन्त्रमा यसको भूमिका, उपलब्धि, समस्या र सुधारका सम्भावनाहरू
५. संगठनात्मक स्वरूपको अवधारणा तथा नेपालमा यसको प्रयोग
६. कार्य विवरण, कार्य विशिष्टीकरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य पुष्टिकरण, कार्य सम्पादन मापदण्ड र कार्य विश्लेषण
७. मानव संसाधन व्यवस्थापनको अवधारणा तथा चुनौतिहरू
८. रणनीतिक योजना र मानव संसाधन योजना विचको अन्तरसम्बन्ध
९. मानव संसाधन अभिलेख र मानव संसाधन सूचना प्रणाली
१०. कार्य सम्पादन मूल्यांकनको अवधारणा, सोको प्रभावकारीता तथा मूल्यांकनका चुनौतिहरू
११. उत्तराधिकारी योजनाको अवधारणा र सोको प्रयोग
१२. उत्प्रेरणाको अवधारणा, महत्व, कार्य सम्पादन र उत्प्रेरणा, कार्य सम्पादनमा आधारित वृत्ति प्रणाली
१३. श्रम सम्बन्धको अवधारणा, ट्रेड यूनियन र सामूहिक सौदावाजी
१४. संस्थागत सुशासनको अवधारणा तथा संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व
१५. अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रणाली, तेल निर्यात गर्ने राष्ट्रहरूको संगठन (OPEC)
१६. पेट्रोलियम पदार्थको अन्तर्राष्ट्रिय बजार सम्बन्धी जानकारी
१७. विश्वव्यापीकरण तथा विश्वव्यापार संगठन (WTO), नेपालको विश्व व्यापार संगठनमा सहभागिता, संभावना र चुनौती एवम् यसले नेपालको अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव
१८. भ्रष्टाचारका कारण तथा नियन्त्रणका उपायहरू, सबैधानिक एवं कानूनी व्यवस्था र नेपालमा यसको प्रयोग
१९. बोनस वितरण सम्बन्धी कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था
२०. अन्तर्राष्ट्रिय तेल बजारको उत्पादन, विक्री वितरण तथा मूल्यनिर्धारण प्रणाली
२१. नेपाल आयल निगमको स्थापना, उद्देश्य, कार्यहरू, संगठनात्मक व्यवस्था, कार्य सञ्चालन, क्रियाकलापहरू तथा उपलब्धिको विश्लेषण
२२. नेपाल आयल निगमको सांगठनिक संरचना तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीले कार्यसंचालनमा पारेको असर र प्रभावको मूल्यांकन
२३. नेपाल आयल निगमको कामसँग सम्बन्धित विषयमा सरकारी तथा गैर सरकारी विभिन्न निकायहरूसँगको सम्बन्ध र समन्वय
२४. नेपाल आयल निगमको पेट्रोलियम पदार्थ आयात, दुवानी, भण्डारण, वितरण तथा मूल्य निर्धारण सम्बन्धी नीतिगत तथा प्रक्रियागत व्यवस्था, सोको प्रभावकारीता र सुधारका सम्भावनाहरू
२५. नेपाल आयल निगमको व्यवस्थापकीय समस्या र चुनौतिहरू
२६. पेट्रोलियम पदार्थ र यसबाट बातावरणमा पर्ने असर, प्रभाव, समस्या र समाधानका उपायहरू
२७. निगमको कामसँग सम्बन्धित कानूनहरू
  - कम्पनी ऐन, २०६३
  - उपभोक्ता हित संरक्षण ऐन, २०५४
  - सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
  - सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
  - भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
  - अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ र नियमावली,
  - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
  - करार ऐन, २०५६
  - बोनस ऐन, २०३०
  - श्रम ऐन, २०४८ र ट्रेड यूनियन ऐन, २०४९
  - नेपाल आयल निगम लिमिटेड कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, २०६३ (संशोधन सहित)
  - नेपाल आयल निगम लिमिटेड आर्थिक प्रशासन तथा खरीद सम्बन्धी विनियमावली, २०६४ (संशोधन सहित)
  - निगमको विक्रेता विनियमावली, २०६५ (संशोधन सहित)
  - निगमको टैक ट्रकबाट पेट्रोलियम पदार्थ दुवानी नियमावली, २०५३ (संशोधन सहित)
  - निगमको पेट्रोलियम पदार्थ गुणस्तर नियन्त्रण विनियम, २०६४
  - एल.पि. ग्यास विनियमावली, २०६५

***